

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s)
Telefoonnummer

Nummer & Titel IB 2021/100 Britten: inreisverbod en (oude)
ongewenstverklaring

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Procesoverstijgend; Regulier / Brexit
InformIND Thema Inreisverbod en ongewenstverklaring ; Regulier / Vc B13
Verblijfsrecht VK-onderdanen en hun familieleden (BREXIT)

Relatie met
Geldig vanaf 11-08-2021
Geldig tot en met 11-02-2022

1. Aanleiding

Op 31 januari 2020 heeft het Verenigd Koninkrijk (VK) de Europese Unie (EU) verlaten (Brexit). Deze terugtrekking heeft op basis van een tussen het VK en de EU gesloten terugtrekkingsakkoord plaatsgevonden. In het Brexit Terugtrekkingsakkoord (hierna: terugtrekkingsakkoord) gold een overgangsperiode tot en met 31 december 2020. Gedurende deze overgangsperiode is het EU-recht van kracht gebleven. Vanaf 1 januari 2021 is in veel gevallen de Terugkeerrichtlijn (Richtlijn 2008/115/EG) van toepassing op Britten die illegaal of niet meer rechtmatig in Nederland verblijven. Dit heeft gevolgen voor ongewenstverklaringen die voor 1 januari 2021 zijn opgelegd aan Britten en voor het opleggen van een inreisverbod of ongewenstverklaring aan Britten vanaf 1 januari 2021. Britten die vóór 1 januari 2021 in Nederland woonden, hebben tot 1 oktober 2021 (einde respijtperiode) de tijd om een aanvraag om een verblijfsdocument op grond van het terugtrekkingsakkoord aan te vragen.

Dit IB heeft alleen betrekking op vreemdelingen met de Britse nationaliteit en hun familieleden die geen burger van de Unie zijn.

2. Verwachting

De verwachting is dat het beleid niet hoeft te worden aangepast.

3. Inhoud/Toelichting

Britten die niet onder het terugtrekkingsakkoord vallen zijn vanaf 1 januari 2021 onderdaan van een derde land en worden niet langer gelijkgesteld aan Unieburgers. De Terugkeerrichtlijn is op de meesten van hen van toepassing. Dit informatiebericht is bedoeld om toe te lichten in welke gevallen de Terugkeerrichtlijn van toepassing is en in welke gevallen niet. Indien de Terugkeerrichtlijn van toepassing is, kan een inreisverbod opgelegd worden op grond van artikel 66a Vw. Als de Terugkeerrichtlijn niet van toepassing is, kan een Brit ongewenst verklaard worden op grond van artikel 67 Vw.

4. Hoe te handelen

Voor alle onderstaande situaties geldt als voorwaarde voor het kunnen opleggen van een inreisverbod dat er ook een terugkeerbesluit genomen moet worden. Tenzij er

een geldig terugkeerbesluit ligt. Ook als wordt afgezien van een inreisverbod, maar een Brit geen verblijfsrecht (meer) heeft in Nederland moet een terugkeerbesluit worden genomen.

Tijdens de overgangperiode (31 januari 2020 t/m 31 december 2020)

Tijdens de overgangperiode waren Britten in Nederland officieel geen EU-burger meer, maar toch was het EU-recht nog van toepassing op hen. Tijdens de overgangperiode was de Terugkeerrichtlijn daarom nog niet van toepassing op Britten. Britten kregen in deze periode vanwege openbare orde geen inreisverbod opgelegd, maar werden (net als voor de Brexit) ongewenst verklaard door de IND.

Omzetten ongewenstverklaring naar inreisverbod

Een Brit die voor 1 januari 2021 in Nederland ongewenst is verklaard, heeft geen rechtmatig verblijf en wordt vanaf 1 januari 2021 behandeld als derdelander waarop de Terugkeerrichtlijn van toepassing is bij aanwezigheid op het Nederlandse grondgebied. Om die reden moet de IND de ongewenstverklaring omzetten naar een inreisverbod. Een ongewenstverklaring (van voor 1 januari 2021) kan echter niet automatisch worden omgezet naar een inreisverbod. De IND, dan wel AVIM of KMar, moeten een vreemdeling eerst horen (mondeling dan wel schriftelijk), voordat zij een inreisverbod opleggen.¹ Het omzetten van een ongewenstverklaring naar een inreisverbod gebeurt daarom pas op het moment dat de Brit in het zicht is van de Nederlandse autoriteiten: vanuit toezicht, vanwege een nieuwe aanvraag VVR of VVA, of als hij vanuit Nederland een verzoek tot opheffing van de ongewenstverklaring doet. Daarbij is het ook belangrijk om na te gaan of de ongewenstverklaring überhaupt gehandhaafd moet worden. Als er een inreisverbod wordt opgelegd, moet de ongewenstverklaring namelijk worden opgeheven, omdat die twee maatregelen niet naast elkaar kunnen bestaan; maar wellicht wordt er aan de opheffingsvoorwaarden voldaan en kan de ongewenstverklaring reeds om die reden worden opgeheven.

Na de overgangperiode (vanaf 1 januari 2021)

Vanaf 1 januari 2021 zijn Britten die niet onder het terugtrekkingsakkoord vallen derdelanders. Voor die Britten geldt vanaf 1 januari 2021 als zij Nederland inreizen een vrije termijn van 90 dagen (binnen 180 dagen) en is de Terugkeerrichtlijn van toepassing. Op grond van de Terugkeerrichtlijn kunnen de IND, AVIM en KMar een terugkeerbesluit en inreisverbod opleggen wanneer niet (langer) aan de voorwaarden voor verblijf wordt voldaan. Wanneer er op basis van openbare orde aspecten aanleiding voor is, wordt een (zwaar) inreisverbod opgelegd.² Naast bovengenoemde situaties is in de volgende situaties de Terugkeerrichtlijn ook van toepassing en kan dus, waar mogelijk, een inreisverbod worden opgelegd:

- a) Een Brit of zijn familielid die geen burger van de Unie is, die vanaf 1 januari 2021 in Nederland is en een Brexit-verblijfsdocument³ heeft op grond van het terugtrekkingsakkoord *in een andere lidstaat*. Als wordt overwogen een zwaar inreisverbod op te leggen, moet de IND een consultatieprocedure in de betreffende opstarten. Zie A2/12.5 en A3/2 Vc.
- b) Een Brit of zijn familielid die geen burger van de Unie is, die vanaf 1 januari 2021 in Nederland is en die een verblijfsrecht heeft in een andere lidstaat geldig na 31 december 2020 – niet zijnde een verblijfsrecht op grond van het terugtrekkingsakkoord. Als wordt overwogen een zwaar inreisverbod op

¹ Het opleggen van zware inreisverboden, en het opleggen en opheffen van ongewenstverklaringen wordt alleen door de IND gedaan. Om die reden worden ongewenstverklaringen alleen door de IND omgezet in inreisverboden.

² AVIM en KMar leggen alleen lichte inreisverboden op. De IND legt zowel lichte als zware inreisverboden op.

³ Of een verklaring dat de aanvraag ervan is ingediend.

te leggen, moet de IND een consultatieprocedure in de betreffende lidstaat opstarten. Zie A2/12.5 en A3.2 Vc.

- c) Een Brit of zijn familielid die geen burger van de Unie is, die voor 1 januari 2021 reeds in Nederland woonachtig was, onder het terugtrekkingsakkoord valt en wiens verblijfsrecht wordt beëindigd op grond van de openbare orde.
- d) Een Brit die voor 1 januari 2021 reeds in Nederland woonachtig was en niet in aanmerking komt voor verblijf in Nederland op grond van artikel 8, onder e, Vw (voortzetting van het eerdere verblijfsrecht op grond van het terugtrekkingakkoord).
- e) Een Brit die als familielid van een EU-burger een afgeleid EU-verblijfsrecht heeft in Nederland, maar wiens verblijfsrecht eindigt vanwege verbreking van de familieband met de EU-burger⁴.

Nadere toelichting op bovenvermelde situaties a t/m d:

Ad a

Hier wordt alleen gesproken over een zwaar inreisverbod. Als een vreemdeling in het bezit is van een door een andere lidstaat afgegeven geldige verblijfsvergunning of andere toestemming tot verblijf vaardigt de IND, dan wel de AVIM of KMar namelijk in eerste instantie geen terugkeerbesluit en licht inreisverbod uit. De vreemdeling wordt opgedragen zich onmiddellijk naar het grondgebied van de betrokken lidstaat te begeven. Indien dit bevel niet wordt nageleefd of indien om redenen van openbare orde of nationale veiligheid het onmiddellijke vertrek van deze vreemdeling is vereist, vaardigt de IND, dan wel de AVIM of KMar alsnog een terugkeerbesluit uit tegen de vreemdeling. Een licht inreisverbod wordt alleen opgelegd als het verblijfsrecht in de andere lidstaat is ingetrokken.

Ad b

Lidstaten konden ervoor kiezen om de verblijfsrechten waar het terugtrekkingsakkoord in voorziet uit te voeren door middel van een constitutieve regeling of een declaratoire regeling. Via de website van de [Europese Commissie](#) kan nagegaan worden welke regeling een lidstaat heeft gekozen en wat de einddatum van de respijtperiode is.

Bij een *constitutieve regeling* heeft een verblijfsdocument op grond van Richtlijn 2004/38/EG (welke volgens de datum op het document nog geldig is) na de respijtperiode zijn waarde verloren.

Indien een Brit:

- enkel een verblijfsdocument op grond van Richtlijn 2004/38/EG – afgegeven door een lidstaat die een constitutieve regeling heeft gekozen en waar de respijtperiode voorbij is – overlegt (ongeacht de datum op dit document); en
- geen andere documenten overlegt waarmee hij kan aantonen dat hij verblijfsrecht heeft in een andere lidstaat, hetzij op grond van het terugtrekkingsakkoord hetzij op grond van een andere regeling; en
- geen verklaring overlegt dat hij een Brexit-verblijfsdocument op grond van het terugtrekkingakkoord heeft aangevraagd;

kan er van uitgegaan worden dat hij geen verblijfsrecht heeft in een andere lidstaat. In dat geval start de IND dus geen consultatieprocedure. In alle andere gevallen start de IND bij een constitutieve regeling wel een consultatieprocedure.

Bij een *declaratoire regeling* ontstaat (en in sommige gevallen eindigt) het verblijfsrecht op grond van het terugtrekkingsakkoord van rechtswege. Consultatie is om die reden bij een declaratoire regeling in alle gevallen nodig om te achterhalen wat de actuele status is van de Brit op dat moment in de betreffende EU-lidstaat.

⁴ Zie hoofdstuk 5.1 van [WI 2020/10](#).

Zie ook onder ad a voor de toelichting over verblijfsrecht in een andere lidstaat en het (niet) uitvaardigen van een terugkeerbesluit of licht inreisverbod.

Ad c

Het verblijfsrecht van Britten en hun familieleden die geen burger van de Unie zijn, die voor 1 januari 2021 reeds in Nederland woonachtig waren, wordt op grond van het terugtrekkingsakkoord voortgezet vanaf 1 januari 2021. Deze Britten en hun familieleden konden op grond van hun verblijf in Nederland tijdens de overgangperiode nog rechten ontleen aan Richtlijn 2004/38/EG. Welke regelgeving van toepassing is (EU Richtlijn 2004/38/EG of nationaal recht) op het beëindigen van het verblijf⁵ op grond van openbare orde is afhankelijk van wanneer het delict is gepleegd.

- Het delict is gepleegd vóór 1 januari 2021: het Unierechtelijke openbare orde-criterium is van toepassing.⁶
- Het delict is gepleegd vanaf 1 januari 2021: het nationale openbare orde-beleid is van toepassing.

In beide situaties geldt: als het verblijfsrecht wordt beëindigd is de Brit en/of zijn familielid die geen burger van de Unie is, een derdelander en is de Terugkeerrichtlijn van toepassing bij aanwezigheid op Nederlands grondgebied. De IND kan in dat geval een zwaar inreisverbod voor de duur van 10 jaar opleggen als voldaan wordt aan het Unierechtelijke openbare orde-criterium. Zo niet, dan kan een inreisverbod voor de duur van twee jaar worden opgelegd.

Ad d

Britten die voor 1 januari 2021 reeds in Nederland woonachtig waren, hebben tot 1 oktober 2021 (was 1 juli 2021) de tijd om een verblijfsdocument aan te vragen. Als een Brit dit nog niet heeft gedaan, wordt er tot 1 oktober 2021 van uitgegaan dat hij dit alsnog doet. Als een Brit in het toezicht wordt aangetroffen zonder document, wordt gecontroleerd of hij woonachtig is in Nederland. Als hij woonachtig is in Nederland, moet –ambtshalve –worden vastgesteld of de Brit in aanmerking komt voor verblijfsrecht zoals is neergelegd in paragraaf B13 Vc. Als hij hier niet voor in aanmerking komt, is de Terugkeerrichtlijn onverkort van toepassing en wordt getoetst aan het nationale openbare orde beleid.

Voor het verkrijgen van verblijfsrecht op grond van het terugtrekkingsakkoord moet de Brit zelf een verblijfsaanvraag doen. Bij de verlening van een Brexit-verblijfsdocument op grond van het terugtrekkingsakkoord wordt uitgegaan van de datum van verlening. Het juridische verblijfsrecht op grond van het terugtrekkingsakkoord is echter aansluitend op het moment dat de overgangperiode is geëindigd.

Ten overvloede: Als de Brit niet woonachtig is in Nederland en in het toezicht wordt aangetroffen, is de Terugkeerrichtlijn eveneens onverkort van toepassing.

Ongewenstverklaring vanaf 1 januari 2021 (Brit met afhankelijk EU-verblijfsrecht)

Voor een Brit die als familielid van een EU-burger verblijfsrecht heeft in Nederland geldt dat de Terugkeerrichtlijn niet van toepassing is, zolang hij op deze grond verblijfsrecht heeft. Indien van toepassing, wordt hij dus door de IND ongewenst verklaard. Zoals onder e aangegeven: wanneer het verblijfsrecht van deze Brit eindigt, is de Terugkeerrichtlijn wel van toepassing.

⁵ Voor verblijfsbeëindiging moet er sprake zijn van onherroepelijkheid ingevolge art. 3.86 Vb; zie ook art. 3.86, zesde lid, Vb wanneer het verblijf als bedoeld in art. 8, onder e, Vw betreft.

⁶ Zie WI 2019/2.

En een Brit die niet in Nederland verblijft, kan ook in aanmerking komen voor een ongewenstverklaring (uiteeraard dient hij hier wel eerst over te worden gehoord).⁷

5. Afstemming

De inhoud van dit informatiebericht is afgestemd met JZ, DV en RVN.

⁷ Zie hoofdstuk 5.1 van WI 2020/10 voor welke derdelanders niet onder de Terugkeerrichtlijn vallen en dus ongewenst verklaard kunnen worden.